

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2341

Vragen van de leden **Paternotte, Van der Werf** (beiden D66) en **Boswijk** (CDA) aan de Minister van Defensie over *het samen met de Denen direct investeren in de Oekraïense defensie-industrie* (ingezonden 20 maart 2025).

Antwoord van Minister **Brekelmans** (Defensie) (ontvangen 2 juni 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 2024.

Vraag 1

Klopt het dat Canada, Noorwegen en IJsland via het Deense mechanisme gezamenlijk een coalitie vormen die investeert in de Oekraïense defensie-industrie?

Antwoord 1

Canada, Noorwegen en IJsland hebben onafhankelijk van elkaar de intentie uitgesproken om het Deense mechanisme te gebruiken om de aanschaf van militaire capaciteiten voor de strijdkrachten van Oekraïne te financieren. De landen vormen geen formele coalitie.

Vraag 2 en 3

Welke pogingen zijn er ondernomen om als Nederland deel te nemen aan het Deense mechanisme van investeren in de Oekraïense defensie-industrie en waarom heeft het kabinet er uiteindelijk voor gekozen om niet deel te nemen aan het Deense mechanisme?

Op welke manier verschilt het Deense mechanisme precies van de Nederlandse manier van investeren in de Oekraïense defensie-industrie?

Antwoord 2 en 3

Nederland is op de hoogte van het Deense model, maar kiest voor het model van directe verwerving bij de Oekraïense industrie, ten behoeve van de Oekraïense strijdkrachten. Het Nederlandse model in de context van onze nationale regels rondom verantwoording, compliance en auditing is de snelste mogelijkheid om productie bij Oekraïense bedrijven te realiseren. Dit wordt versterkt door het feit dat dit proces reeds in gang is gezet.

Bij het Nederlandse model van directe samenwerking met de Oekraïense industrie, is Nederland zelf verantwoordelijk voor het onderhandelen en overeenkomen van een contract met een Oekraïense leverancier. Bij het Deense model ligt deze verantwoordelijkheid bij de Oekraïense overheid, waarbij het contract via Denemarken gefinancierd wordt. In het Nederlandse model heeft Nederland zicht op, en is het eigenaar van, het gehele verwer-

gingsproces. Zo borgt Nederland zo goed mogelijk welk materieel tegen welke prijs wordt ingekocht. Een bijkomend voordeel is dat de Oekraïense inkoopcapaciteit niet extra wordt belast. Ook biedt het Nederlandse model meer mogelijkheden voor synergie met de Nederlandse defensie industrie. Beide modellen kennen zowel voor- als nadelen.

Vraag 4 en 5

Heeft Nederland inmiddels wel zelf geïnvesteerd in de Oekraïense defensie-industrie? Zo nee, waarom niet?

Kunt u aangeven hoe u uitvoering geeft aan de motie Paternotte/Boswijk? (Kamerstuk 28 676, nr. 475)

Antwoord 4 en 5

Nederland werkt, in lijn met de motie Paternotte/Boswijk (Kamerstuk 28 676, nr. 475), actief aan het investeren in de Oekraïne. Hiertoe heeft het kabinet reeds projecten aangekondigd en toegezien. De totale waarde hiervan is meer dan € 1,4 miljard, waarvan een groot deel zal worden besteed aan de Oekraïense industrie. Tevens tekende Nederland en Oekraïne recent een *Letter of Intent*, als opmaat naar een *Memorandum of Understanding (MoU)*, om Nederlandse investeringen in de Oekraïense defensie industrie te versnellen. De MoU biedt ook de mogelijkheid dat de Nederlandse en Oekraïense industrie meer gaan samen werken. De versterking van beide industrieën is goed voor Oekraïne, Nederland en Europa.

Vraag 6 en 7

Hoeveel contracten zijn tot op heden afgesloten voor directe Nederlandse investeringen in de Oekraïense defensie-industrie? Hoeveel geld is hier precies mee gemoeid?

Hoeveel contracten verwacht het kabinet nog dit jaar te sluiten met de Oekraïense defensie-industrie voor Nederlandse investeringen aldaar? Hoeveel geld is hiervoor gereserveerd?

Antwoord 6 en 7

Nederland is met meerdere Oekraïense bedrijven in onderhandeling. De verwachting is dat deze gesprekken op korte termijn in contracten zullen resulteren. Het is nog niet mogelijk om aan te geven welke bedragen hiermee gemoeid zijn. Het kabinet heeft € 1,4 miljard gealloceerd voor investeringen, waarvan een groot deel besteed zal worden in de Oekraïne.

Vraag 8

Op welke manier waarborgt de door dit kabinet gekozen investeringsstrategie in de Oekraïense defensie-industrie dat deze aansluit bij de behoeften van Oekraïne?

Antwoord 8

Nederlandse leveringen, zo ook die via de Oekraïense defensie industrie lopen, worden altijd via een internationaal behoeftestellingssysteem afgestemd op de urgente Oekraïense noden. Nederland levert op basis van de specifieke behoeften die door Oekraïne worden aangegeven. Daarvoor hebben wij met grote regelmaat contact met het Oekraïense Ministerie van Defensie. Defensie zorgt ervoor dat de geleverde steun aansluit bij de prioriteiten en vereisten die Oekraïne zelf heeft vastgesteld, zodat onze bijdrage optimaal aansluit bij hun huidige situatie en behoeften.

Vraag 9

Hoeveel financieringsbehoefte is er op dit moment nog bij de Oekraïense defensie-industrie?

Antwoord 9

De financieringsbehoefte van Oekraïne fluctueert en is niet eenduidig vast te stellen. Dit is mede afhankelijk van steunpakketten van andere bondgenoten en de situatie aan het front. Oekraïne heeft de wens uitgesproken dat de bondgenoten zoveel mogelijk materieel inkopen bij de Oekraïense defensie-industrie.

Nederland blijft in overleg met bondgenoten over hoe de gehanteerde modaliteiten uitwerken en wat we wederzijds kunnen leren. Uiteindelijk telt vooral dat Oekraïne zo snel mogelijk beschikt over de benodigde capaciteiten.

Vraag 10

Hoeveel contracten heeft Denemarken reeds gesloten met de Oekraïense defensie-industrie en hoeveel geld was daarmee gemoeid?

Antwoord 10

Nederland doet geen uitspraken over afgesloten contracten door andere bondgenoten.

Vraag 11

Kunt u deze vragen elk afzonderlijk beantwoorden voorafgaand aan het Commissiedebat over de NAVO ministeriële op 26 maart aanstaande?

Antwoord 11

Dit is helaas niet gelukt. Wegens de snelle ontwikkelingen binnen dit dossier was meer afstemming nodig, hetgeen heeft geleid tot vertraging in het proces.